

a|r|a Asociația
„Arhitectură. Restaurare. Arheologie”
telefon / fax: 021-3217632
e-mail: asociatie@simpara.ro
www.simpara.ro

Ordinul Arhitecților din România
telefon: 021 317 26 34; fax: 021 317 26 35
e-mail: office@oar.archi
www.oar.archi

Fundația Pro Patrimonio
telefon: 0722673475
e-mail: bucuresti@propatrimonio.org
www.propatrimonio.org

Fundația Culturală Roșia Montană
www.fundatia-culturala-rosia-
montana.com

SCRISOARE DESCHISĂ PREȘEDINTELUI ROMÂNIEI DOMNULUI KLAUS IOHANNIS

Patrimoniul Cultural al României este amenințat astăzi de o decizie privind amânarea introducerii pe Lista Patrimoniului Mondial a sitului istoric de la Roșia Montană. Această decizie este luată de către Guvernul României (prin Ministrul Culturii și Identității Naționale), care acționează în sens contrar protejării Patrimoniului Cultural Național și prin aceasta poate aduce grave prejudicii păstrării identității naționale a poporului român.

Ne adresăm Dumneavoastră, Domnule Președinte, ca reprezentant al Statului și vă aducem la cunoștință următoarele:

Roșia Montană este un sit istoric care conține valori de patrimoniu universale. Cu toate acestea lupta pentru salvarea acestui sit de la actul de genocid cultural pregătit de o companie canadiană de minerit (RMGC) prin proiectul de exploatare minieră la suprafață cu cianuri a durat mulți ani și a scos la iveală, printre altele, o întrebare fundamentală rămasă până astăzi fără răspuns: cum a fost posibil să i se permită unei companii private să se instaleze la Roșia Montană și să confiște viața comunității și patrimoniul cultural (și universal!) fără să fi primit în prealabil vreun aviz pentru proiectul său fictiv? Aceasta într-o țară în care monumentele și siturile cu valori istorice erau protejate împotriva distrugerii, cel puțin oficial, de către însuși apărătorul prin definiție al Patrimoniului Cultural Național, Statul Român, prin Lista Monumentelor Istorice, în care Roșia Montană (Alburnus Maior) a fost introdusă încă din anul 1992!

La ora actuală recunoașterea internațională a valorii universale a patrimoniului cultural de la Roșia Montană, un pas esențial pentru salvarea acestui sit de la distrugere, părea a fi ajuns la final prin introducerea sitului în Lista Patrimoniului Mondial a UNESCO. În acest scop, verdictul oficial al organizației de specialiști ai UNESCO a fost pronunțat: **situl istoric minier Roșia Montană are valoare culturală universală, iar această valoare se află în pericol și trebuie de urgență protejată.**¹

La sfârșitul acestei luni urmează anunțarea oficială a Listei Patrimoniului Mondial – UNESCO.

Dar ce face Guvernul României? Prin actualul Ministru al Culturii și Identității Naționale solicită UNESCO amânarea introducerii dosarului Roșiei Montane pe Lista Patrimoniului Mondial!

Pretextul invocat pentru cererea de amânare este existența procesului de arbitraj de la Washington prin care compania Roșia Montană Gold Corporation (RMGC) solicită Statului Român despăgubiri de 4 miliarde dolari, pentru a nu se fi ținut de cuvânt prin emiterea unor legi favorabile companiei – adică a unor legi favorabile mineritului cu cianură pe un sit istoric românesc de valoare culturală universală!

Acet pretext este fals și mistificator: procesul de arbitraj era deja pe rol în momentul în care dosarul Roșiei Montane fusese înaintat de Statul Român către UNESCO cu solicitarea expresă a introducerii sitului în Lista Patrimoniului Mondial. Mai mult decât atât, dacă situl Roșiei Montane va fi clasat pe Lista Patrimoniului Mondial acest lucru va pleda în favoarea Statului Român în cadrul procesului de arbitraj! Dar poate Statul Român nu dorește să câștige procesul de la Washington!? Guvernul Dăncilă induce ideea falsă și aberantă că respectându-și în fapt angajamentele internaționale și legile proprii prin promovarea patrimoniului de la Roșia Montană în Lista Patrimoniului Mondial UNESCO ar pune în pericol șansele Statului Român la curtea de arbitraj de la Washington, în fața RMGC. Această pseudo-argumentație este o insultă la adresa inteligenței oricărui om de bunăvoință și nu arată decât că Ministerul așa zis al Culturii și Identității Naționale, sprijină *de facto* interesele RMGC în sus-numitului proces de arbitraj.

Prin cererea de amânare a dosarului Roșia Montană de pe agenda de clasare pe Lista Patrimoniului Mondial UNESCO, Guvernul Dăncilă, prin Ministerul Culturii care se vrea și al Identității Naționale, își suspendă deliberat dreptul suveran de a proteja patrimoniul construit și natural și prin aceasta însăși Istoria țării.

Fuga de răspundere este în prezent singura constantă în atitudinea Guvernului Dăncilă față de patrimoniul cultural și istoria României, Roșia Montană fiind doar unul dintre cazuri. Ministerul Culturii încearcă să transfere altor instituții, CSAT și Președintelui României, responsabilitatea care legal îi revine acestui minister. Astfel, deși conform legilor Statului Român și conform *Convenției privind protecția patrimoniului mondial cultural și natural*, pe care Statul Român a semnat-o și inclusiv conform *Strategiei*

---

¹ <http://whc.unesco.org/archive/2018/whc18-42com-8B-en.pdf>

Naționale de Apărare pentru 2015-2019² în care se stipulează că promovarea identității naționale, inclusiv prin prezervarea și valorificarea patrimoniului cultural și natural este obiectiv național de securitate, în mod șocant nu introducerea sitului pe lista UNESCO este subiect de discuție în ședința CSAT, ci dimpotrivă, cum să fie amânat acest dosar transmițând mesajul că „obiectivul național de securitate” al României poate suferi amânări în vederea soluționării unui proces privat.

Amânarea includerii în Lista Patrimoniului Mondial privează Roșia Montană de protecție urgentă împotriva propriei dispariții ca sit de valoare universală și este o crimă la adresa Poporului Român, comisă de către însuși Statul Român.³

Stimate Doamnă Președinte,

Ca reprezentant al Statului Român și implicit ca apărător al identității culturale istorice a țării, vă rugăm să apărați patrimoniul neprețuit al Roșiei Montane susținând în continuare inițiativa UNESCO de a introduce acest sit în Lista Patrimoniului Mondial. Prin urmare vă rugăm să împiedicați, prin mijloacele legale pe care le aveți la dispoziție, derapajul de la rolul fundamental pe care Ministerul Culturii și Guvernul îl au în raport cu patrimoniul țării. Decizia de amânare a introducerii Roșiei Montane pe Lista Patrimoniului Mondial UNESCO este iresponsabilă față de poporul român și jignitoare pentru imaginea României în lume.

dr. Monica Mărgineanu Cârstoiu
C.Ș.I Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” (Președinte ARA)

prof. dr. Dan Mohanu
Universitatea Națională de Arte (Vicepreședinte ARA)

dr. Virgil Apostol
C. Ș.III Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” (Secretar ARA)

prof. dr. Ion Piso
Universitatea Babeș-Bolyai (Președinte al Fundației Culturale Roșia Montană)

arh. Șerban Țigănaș
Președinte Ordinul Arhitecților din România

arh. Șerban Sturdza
Vicepreședinte executiv Fundația Pro Patrimonio

arh. Raluca Munteanu
Fundația Pro Patrimonio

Komic

Mohanu

Apostol

Ion Piso

Sturdza

Munteanu

² http://www.presidency.ro/files/userfiles/Strategia_Nationala_de_Aparare_a_Tarii_1.pdf

³ Raportul Comisiei pentru Situri Istorice și Patrimoniul Construit, publicat în 2009 vă este bine cunoscut: „Cazul Roșia Montană exemplifică în cel mai înalt grad posibilitatea de atingere a securității naționale prin distrugerea patrimoniului subteran și suprateran. Pe plan internațional, demararea proiectului de exploatare a aurului (aflat deocamdată în stare de suspendare) va arăta că statul român nu își respectă propriile legi și cu atât mai puțin angajamentele internaționale în numele unei investiții economice prezentate în mod abuziv drept unica variantă pentru o dezvoltare durabilă.”